

به نام خدا

تهیه کننده: ابراهیم صدیقی

شماره دانشجویی: ۹۹۳۱۰۹۸

(سوال ۱)

الف) یک CPU 10 گیگاهرتز با چندین چالش روبرو خواهد شد که مانع تحقق آن تا سال 2005 شد. یکی از موانع اصلی مسئله مصرف برق و اتلاف گرما است. با افزایش سرعت ساعت، مصرف برق نیز افزایش می‌یابد که منجر به تولید گرمای بیشتر می‌شود. در فرکانس 10 گیگاهرتز، انرژی مورد نیاز و اتلاف گرما بسیار زیاد است و به راه حل های خنک کننده پیشرفته مانند خنک کننده مایع یا مواد عجیب و غریب نیاز دارد که در آن زمان امکان پذیر یا مقرون به صرفه نبودند. علاوه بر این، مقیاس بندی Dennard، اصلی که نشان می دهد با کوچک شدن ترانزیستورها، چگالی توان آنها ثابت می ماند، نقش مهمی ایفا کرد. با این حال، با رسیدن ترانزیستورها به اندازه های نانومقیاس، پوسته پوسته شدن دنارد شروع به شکسته شدن کرد. این خرابی منجر به افزایش نشت نیرو و اتلاف گرما شد و حفظ سرعت کلاک پیش‌بینی شده 10 گیگاهرتز بدون به خطر انداختن راندمان و قابلیت اطمینان را به چالش کشید. انتقال از تراشه های اولیه ~ 500 کیلوهرتز به تراشه های فعلی ~ 5 گیگاهرتز به دلیل چندین عامل کمتر مشکل ساز بود. اولاً، پیشرفت‌ها در فناوری نیمه‌رساناها امکان مدیریت بهتر توان و مکانیسم‌های اتلاف گرما را فراهم کرد. به علاوه، تغییر معماری‌های چند هسته‌ای، CPUها را قادر می‌سازد تا بدون تکیه بر افزایش سرعت ساعت، به عملکرد بالاتری دست یابند. با موازی سازی وظایف در چندین هسته، طراحان CPU می توانند عملکرد را بدون وابستگی صرفاً به بهبود سرعت ساعت افزایش دهند.

ب) علارغم محدودیت‌هایی که در افزایش قابل توجه سرعت کلاک پردازنده وجود دارد، طراحان استراتژی‌های مختلفی را برای افزایش عملکرد اتخاذ کرده‌اند. یک رویکرد کلیدی از طریق بهینه سازی معماری است. با اصلاح ریزمعماری پردازنده‌ها، طراحان می‌توانند خطوط لوله دستورالعمل، سلسله‌مراتب حافظه پنهان و

مکانیسم‌های پیش‌بینی شاخه را برای افزایش کارایی بدون تکیه بر افزایش سرعت ساعت بهبود دهند. علاوه بر این، پیشرفت‌ها در محاسبات موازی در افزایش عملکرد CPU مؤثر بوده است. پردازنده‌های چند هسته‌ای امکان اجرای همزمان وظایف را فراهم می‌کنند و از موازی سازی برای دستیابی به توان عملیاتی و کارایی بالاتر استفاده می‌کنند. با تقسیم بار کاری بین چندین هسته، طراحان CPU می‌توانند از موازی سازی برای بهبود عملکرد کلی سیستم استفاده کنند.

سوال (۲)
(الف)

SISD: در سیستم‌های SISD، یک پردازنده واحد یک جریان دستورالعمل را اجرا می‌کند تا در یک زمان روی یک جریان داده کار کند. سیستم‌های تک پردازنده سنتی در این دسته قرار می‌گیرند.

SIMD: سیستم‌های SIMD از چندین عنصر پردازشی برای انجام یک عملیات مشابه بر روی چندین نقطه داده به طور همزمان استفاده می‌کنند. این معماری در پردازنده‌های گرافیکی رایج است، جایی که یک دستورالعمل واحد به واحدهای پردازشی متعدد برای پردازش عناصر داده‌های مختلف به طور همزمان پخش می‌شود.

MISD: سیستم‌های MISD شامل چندین پردازنده هستند که دستورالعمل‌های متفاوتی را بر روی یک جریان داده اجرا می‌کنند. این معماری به دلیل موارد استفاده محدود در کاربردهای عملی نادر است.

MIMD: سیستم‌های MIMD دارای چندین پردازنده هستند که به طور مستقل عمل می‌کنند و دستورالعمل‌های مختلفی را روی جریان‌های داده‌های مختلف به طور همزمان اجرا می‌کنند. این معماری در CPU های چند هسته‌ای و سیستم‌های محاسباتی توزیع شده رایج است.

(ب)
GPU: پردازنده‌های گرافیکی عمدتاً از معماری SIMD استفاده می‌کنند. آنها داده‌های گرافیکی را با اجرای دستورالعمل‌های رندر گرافیکی مشابه در چندین نقطه داده به طور همزمان پردازش می‌کنند. این موازی سازی عملکرد گرافیکی و توان محاسباتی را افزایش می‌دهد.

CPU چند هسته ای: پیکربندی CPU شرح داده شده با معماری MIMD هماهنگ است. هر هسته در CPU چند هسته ای می‌تواند به طور مستقل دستورالعمل‌های مختلفی را بر روی جریان‌های داده مختلف اجرا کند. طراحی خط لوله، توان عملیاتی دستورالعمل را افزایش می‌دهد، در حالی که پسوند AVX2 از عملیات SIMD برای پردازش برداری بهینه پشتیبانی می‌کند.

ریزپردازنده 8 بیتی: ریزپردازنده داده شده تحت معماری SISD قرار می‌گیرد. با پردازش تک هسته ای یک دستور در یک زمان در یک جریان داده، به صورت متوالی بر روی داده‌های 8 بیتی عمل می‌کند. این معماری ساده برای کارهای کم پیچیدگی که نیازی به پردازش موازی نیست مناسب است.

(سوال ۵)
سیستم‌های ccNUMA (دسترسی به حافظه غیریکنواخت منسجم کش) یک نوع تخصصی از معماری NUMA هستند که انسجام کش را در چندین هسته در یک سیستم چند پردازنده تضمین می‌کند. در یک سیستم ccNUMA، هر پردازنده دارای حافظه محلی و کش مخصوص به خود است، اما می‌تواند به حافظه و حافظه نهان دیگر پردازنده‌ها نیز دسترسی داشته باشد. اصل کلیدی ccNUMA حفظ انسجام کش است و اطمینان حاصل می‌کند که همه هسته‌ها دید ثابتی از حافظه دارند. در سناریوی داده شده، جایی که یک متغیر مشترک بین دو هسته به طور مداوم تغییر می‌کند و در حافظه نهان سطح پایین منحصر به فرد هسته هر دو هسته ذخیره می‌شود، عوامل متعددی وارد بازی می‌شوند که می‌توانند عملکرد برنامه را به طور قابل توجهی تحت تاثیر قرار دهند. هنگامی که هر دو هسته متغیر مشترک را اصلاح می‌کنند، مکانیسم‌های انسجام کش باید

اطمینان حاصل کنند که تغییرات ایجاد شده توسط یک هسته برای هسته دیگر قابل مشاهده است. این شامل پروتکل‌های ابطال کش و انسجام حافظه پنهان برای همگام‌سازی داده‌ها در حافظه پنهان است. تغییر مداوم متغیر مشترک توسط چندین هسته می‌تواند منجر به کشمکش کش و ترافیک انسجام شود. کشمکش کش زمانی رخ می‌دهد که چندین هسته سعی می‌کنند به طور همزمان به یک خط کش یکسان دسترسی یا اصلاح کنند که منجر به تاخیر و کاهش عملکرد می‌شود. ترافیک انسجام به سربار ارتباطی اطلاق می‌شود که برای حفظ انسجام حافظه پنهان انجام می‌شود، که می‌تواند با افزایش فرکانس تغییرات در متغیر مشترک افزایش یابد. برای کاهش تأثیر عملکرد تغییرات متغیر مشترک در یک سیستم ccNUMA، توسعه‌دهندگان می‌توانند از تکنیک‌هایی مانند برنامه‌نویسی آگاه از حافظه پنهان، بهینه‌سازی محل داده‌ها و به حداقل رساندن دسترسی به داده‌های مشترک غیرضروری استفاده کنند. با کاهش کشمکش کش، بهینه‌سازی الگوهای دسترسی به داده‌ها و به حداقل رساندن ترافیک انسجام، عملکرد برنامه‌های در حال اجرا بر روی سیستم‌های ccNUMA را می‌توان بهبود بخشید.

(سوال ۶)

قانون امدال را می‌توان به صورت زیر تدوین کرد:

$$S_{\text{latency}}(s) = \frac{1}{(1-p) + \frac{p}{s}}$$

- speedup بهبود نظری در عملکرد است.
- P نسبتی از برنامه است که می‌تواند موازی شود.
- N تعداد پردازنده‌ها است.

قانون گوستافسون افزایش سرعت را تخمین می زند که به صورت زیر بدست می آید:

$$\begin{aligned} S &= s + p \times N \\ &= s + (1 - s) \times N \\ &= N + (1 - N) \times s \end{aligned}$$

- S سرعت تئوری برنامه با موازی سازی است.
- N تعداد پردازنده‌ها است.
- s و p کسری از زمان صرف شده برای اجرای قسمت های سریال و قسمت های موازی برنامه در سیستم موازی است، که در آن $s + p = 1$

محدودیتی که قانون گوستافسون به آن پرداخته است:
قانون گوستافسون به محدودیت قانون امدال می پردازد که اندازه مشکل ثابتی را در نظر می گیرد. قانون امدال بر حجم کار ثابت و تأثیر موازی سازی بر آن حجم کار تمرکز دارد. در مقابل، قانون گوستافسون بر افزایش اندازه مشکل با افزایش تعداد پردازنده‌ها تأکید می‌کند و امکان رویکرد مقیاس‌پذیرتر را فراهم می‌کند.

مقایسه مقیاس پذیری:
با فرض ثابت ماندن هزینه قسمت سریال الگوریتم ها، بیایید مقیاس پذیری یک الگوریتم $O(n)$ را با الگوریتم $O(3^n)$ مقایسه کنیم:

برای الگوریتم $O(n)$ ، مقیاس پذیری خطی است، به این معنی که با بزرگ شدن اندازه مسئله، زمان اجرا به طور متناسب افزایش می یابد. افزودن پردازنده های بیشتر منجر به افزایش سرعت خطی می شود.

برای الگوریتم $O(3^n)$ ، مقیاس پذیری مکعب است، که نشان می دهد با افزایش اندازه مسئله، زمان اجرا به طور قابل توجهی سریعتر رشد می کند. در حالی که افزودن پردازنده‌های بیشتر همچنان می‌تواند عملکرد را بهبود بخشد، بازده کاهش یافته به دلیل پیچیدگی مکعبی، سرعت را در مقایسه با مقیاس‌پذیری خطی الگوریتم $O(n)$ محدود می‌کند.